

«КИЛЕШЕЛГӘН»

«РАСЛАЙЫМ»

«Бетә донъя башкорттары
королтайы (конгресы)» йәмәғәт
берекмәләренә халык-ара берлеге
президиумы рәйесе,
Рәсәй Федерацияһы
Дәүләт Думаһы депутаты

Э.Р. АЙЫТКОЛОВА

Башкортостан Республикаһының
мәғариф һәм фән министры,
Ойштороу комитеты рәйесе

И.М. МӘҮЛИТБИРЗИН

«КИЛЕШЕЛГӘН»

«КИЛЕШЕЛГӘН»

Башкортостан Республикаһының
мәҙәниәт министры

Ә.И. ШАФИКОВА

Башкортостан Республикаһы
матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары
агентлығы етәксеһе

М.В. УЛЬЧЕВ

«КИЛЕШЕЛГӘН»

«КИЛЕШЕЛГӘН»

«Өфө фән һәм технологиялар
университеты»
юғары белем биреү федераль
дәүләт бюджет белем биреү
үҙәк учреждениеһының ректоры

В.П. ЗАХАРОВ

Башкортостан Республикаһының
йәштәр сәйәсәте министры

В.Ф. САБИРОВ

«КИЛЕШЕЛГӘН»

Башкорт телен һаклау һәм үстөрөү
буйынса автономиялы коммерцияға
карамаған ойошма директоры

Г.Р. ЙОСОПОВА

2025 йылда «БАШКОРТ ТЕЛЕНӘН ХАЛЫК-АРА ДИКТАНТ»

халык-ара белем биреү акцияһын ойоштороу һәм үткәреү тураһында
ПОЛОЖЕНИЕ

1. Дөйөм положениелар

1.1. Был положение 2025 йылда «Башкорт теленән халык-ара диктант» халык-ара белем биреү акцияһын (артабан – Акция) үткәреү тәртибен һәм шарттарын билдәләй.

1.2. Акция – теләге булған һәр кем өсөн тәғәйенләнгән ирекле һәм түләүһез белем биреү мероприятияһы.

1.3. Акция Башкортостан Республикаһы хөкүмәтенең 2024 йылдың 27 декабрененң 1618-р номерлы карары менән расланған «Башкортостан Республикаһы халыктары һәм дәүләт телдәрен һаклау һәм үстөрөү» дәүләт программаһына ярашлы ойошторола.

1.4. Акцияны ойоштороусылар: Башкортостан Республикаһының мәғариф һәм фән министрлығы, Башкортостан Республикаһының мәзәниәт министрлығы, Башкортостан Республикаһы матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары агентлығы, Башкортостан Республикаһының йәштәр сәйәсәте буйынса дәүләт комитеты, «Өфө фән һәм технологиялар университеты» юғары белем биреү федераль дәүләт бюджет белем биреү учреждениеһы (артабан – Өфө фән һәм технологиялар университеты), Башкорт телен һаклау һәм үстөрөү буйынса автономиялы коммерцияға карамаған ойошма, «Бөтә донъя башкорттары королтайы (конгресы)» йәмәғәт берекмәләрененң халык-ара берлеге.

1.5. Акцияны әзерләү һәм уны узғарыу буйынса дөйөм эшмәкәрлекте Акцияның ойоштороу комитеты башкара.

1.6. Ойоштороу комитетына Башкортостан Республикаһының мәғариф һәм фән министрлығы, Башкортостан Республикаһының мәзәниәт министрлығы, Башкортостан Республикаһының матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары агентлығы, Башкортостан Республикаһының йәштәр сәйәсәте буйынса дәүләт комитеты, Башкорт телен һаклау һәм үстөрөү буйынса автономиялы коммерцияға карамаған ойошма, Өфө фән һәм технологиялар университеты, Башкортостан Республикаһының Мәғарифты үстөрөү институты, «Башкортостан» дәүләт телерадиокомпанияһы, «Бөтә донъя башкорттары королтайы (конгресы)» йәмәғәт берекмәләрененң халык-ара берлеге вәкилдәре индерелә. Ойоштороу комитеты Башкортостан Республикаһы мәғариф һәм фән министрлығының бойороғо менән раслана.

1.7. Киң мәғлүмәт саралары Акцияның рәсми партнерзары булып сығыш аһай ала.

1.8. Акция тураһында тулы мәғлүмәт <https://bashdictant.ru/> рәсми сайтында урынлаштырыла.

1.9. Акцияның девизы: «Тел – халкыбыздың рухи байлығы».

1.10. Акцияның рәсми хештегтары:

#башкорттелендәдиктант
 #башдиктант/#башдиктант2025
 #диктантпобашкирскомуязыку
 #башкортсаядиктантыязам

2. Акцияның максаты, бурыстары һәм принциптары

2.1.Акцияның максаты — киң йәмәғәтселектен башкорт телен өйрәнеүгә иғтибарын йәлеп итеү, тел мәзәниәтен үстөрөү, башкорт телен Башкортостан Республикаһында, Рәсәй Федерацияһы субъектарында һәм сит илдәрҙә танытыу һәм популярлаштырыу.

2.2.Акцияның бурыстары:

теләге булған һәр кемгә Акция барышында үзенә белем кимәлен ирекле баһалау мөмкинлеген биреү;

башкорт телен һаҡлау һәм үстөрөү мәсьәләһенә йәмәғәтселектен иғтибарын йәлеп итеү;

башкорт телен модалы һәм заманса телмәр һәм язма коммуникация алымы буларак популярлаштырыу;

башкорт телен өйрәнеүгә ылыҡтырыу.

2.3. Акцияны үткөрөү түбәндәге принциптарға нигеҙләнгән:

иреклелек принцибы: диктантка әҙерлек, уны үткөрөүгә һәм языуға катнашыу ирекле, теләк буйынса;

асыҡлыҡ принцибы: диктант языуға йәш, белем, ижтимағи хәл, инаныуҙары һәм граждандлығы ниндәй булыуға карамастан теләге булған һәр кеше катнаша ала;

мөмкинлек принцибы: диктант языу түрәһе, һәр кемгә диктантта катнашырға мөмкинлек, эште тикшерөүгә һәм һөҙөмтәләр менән танышыуға гарантия бирелә;

анонимлыҡ принцибы: диктант языуға катнашыусылар үзәренә шәхси мәғлүмәттәрен күрһәтмәүе лә ихтимал;

компетентлыҡ принцибы: диктант текстын билдәләүгә һәм катнашыусыларҙың эшен тикшерөүгә танылған эксперттар йәлеп ителә.

3. Акцияла катнашыусылар

• 3.1. Һәр кеше еңел, расаһына, милләтенә, теленә, сығышына, матди хәленә һәм вазифаһына, йәшәгән урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инаныуҙарына, йәмәғәт берләшмәләре ағзаһы булыу-булмауына һәм башка хәлдәргә карамастан Акцияла катнаша ала.

3.2. Акцияла катнашыусы башкорт телен белеү кимәленә карап онлайн йәки офлайн форматта диктант яза ала.

4. Акция эксперттары

4.1. Акцияла онлайн форматта катнашыусыларзың эштәрен тикшереү һәм баһалауза положениеның 4.2 пунктындағы талаптарға тура килгән теләгән һәр кем эксперт була ала.

4.2. Экспертлыкка дәғүә итеүсенәң дәүләт өлгөһөндәге документ менән раҗланған педагогик һәм/йәки филологик белеме, һөнәре буйынса кәмендә ике йыл эш стажы (документтар менән раҗланған) булығы мотлак.

4.2. Экспертлыкка дәғүә итеүсә 2025 йылдың 18 апреленә тиклем мотлак рәүештә <https://bashdictant.ru/> сайтында теркәлеү процедураһын үтергә һәм положениеның 4.2 пунктына ярашлы кәрәкле документтарзың күсермәләрен беркетергә тейеш.

4.3. Эксперттарзың хокуктары һәм бурыстары:

- ойештороусыларзан эш өсөн кәрәкле материалдарзы һорарға;
- катнашыусыларзың эштәрен объектив баһаларға;
- электрон базаға баһаларзы индерергә.

5. Акцияны ойоштороу һәм үткәреү тәртибе

5.1. Диктант языу түбәндәге кимәлдәр буйынса каралған:

башкорт телен башланғыс кимәлдә белеүселәр;

башкорт телендә иркен аралашыусылар;

башкорт теленәң төньяк-көнбайыш диалектында аралашыусылар.

5.2. Диктант текстары ойоштороу комитеты тарафынан һайлап алына һәм раҗлана.

5.3. Акция текстары күләме башкорт телендә иркен аралашыусылар өсөн – 170 һүз, башкорт телен башланғыс кимәлдә белгәндәргә, шулай ук башкорт теленәң төньяк-көнбайыш диалектында языусыларға 150 һүззән артмаҗка тейеш. 2025 йылда текст темалары Ватанды һаклаусыларға, Бөйөк Ватан һуғышында Бөйөк Еңеүзең 80 йыллығына, тыныслык һәм берзәмлеккә арналған.

5.4. Акцияла катнашыусылар эштәрен ирекле формала кағыз битенә яза. Теләге буйынса фамилияһын, исемен, атаһының исемен, йәшәү урынын күрһәтә ала.

5.5. Акция **2025 йылдың 26 апрелендә 11.00 сәғәттә** онлайн һәм офлайн форматтарза башлана.

5.6. Онлайн формат:

5.6.1. Акцияның онлайн форматы «Башкортостан юлдаш телевидениеһы» телеканалында, Акцияның рәсми сайтында, Акцияны ойштороусыларҙың социаль селтәрҙәре сәхифәләрендә **11.00 сәғәттә** башлана:

11.00 сәғәттән 11.25 сәғәткә тиклем – башкорт телен башланғыс кимәлдә белеүселәр диктант яза;

11.30 сәғәттән 12.00 сәғәткә тиклем – башкорт телендә иркен аралашыусылар диктант яза;

12.05 сәғәттән 12.30 сәғәткә тиклем – башкорт теленәң төньяк-көнбайыш диалектында диктант яза.

5.6.2. Диктантты тура эфир ваҡытында, шулай уҡ рәсми сайттағы һәм ойштороусыларҙың социаль селтәрҙәре сәхифәләрендәге тура эфирҙың язмаһын карап яҙырға һәм эштәрҙә **2025 йылдың 28 апреленәң 23.59 сәғәтенә** (Өфө ваҡыты буйынса) тиклем ебәргә мөмкин.

5.6.3. Онлайн форматта диктант языусыларҙың эштәренәң фотоһы йәки скан күсермәһе bashdictant2025@yandex.ru электрон почта адресына йәки [@bash_dictant_bot](https://t.me/bash_dictant_bot) «Телеграмм» мессенджеры чат-ботына кабул ителә.

5.7. Офлайн формат:

5.7.1. Акцияның офлайн форматы белем биреү ойшмаларында, юғары уҡыу йорттарында, мәҙәниәт учреждениеларында, коммерция предприятиеларында, йәмғәт ойшмалары офистарында һ.б. **2025 йылдың 26 апрелендә 11.00 сәғәттә** башлана һәм **28 апрель 23.59 сәғәттә** тамамлана.

5.7.2. Офлайн майҙансыктарҙа Акцияла катнашыусылар башкорт телен белеү кимәленә карап тәкдим ителгән текстар буйынса диктант яза.

5.7.3. Офлайн майҙансықты ойштороу максатында ойштороусы Акцияның сайтында үткәреү урынын, яуаплы кешенә, бәйләнеш өсөн мәғлүмәттәрҙә, катнашыусылар һанын күрһәтеп теркәргә тейеш.

5.7.4. Офлайн майҙансықты ойштороусы эштәрҙә тикшереп һәм баһаларҙы Акцияла катнашыусыларға еткереп тәмин итә.

5.8. Тикшереп тапшырылған эштәргә рецензия бирелмәй, эштәр катнашыусыларға кире кайтарылмай. Эште тикшереп һөҙөмтәләре буйынса апелляцияға биреү каралмаған.

6. Акцияның рәсми сайты

6.1. Акцияны ойштороуҙы һәм үткәреүҙә мәғлүмәти йәһәттән тәмин итеү максатында «Интернет» мәғлүмәт-телекоммуникация селтәрендә Акцияның рәсми сайты эшләй.

6.2. Рәсми сайт <https://bashdictant.ru/> адресы буйынса урынлашкан.

6.3. Рәсми сайтта оффлайн майзансыктар тураһында мәғлүмәт һәм тура эфирҙы карауға һылтанмалар бирелә.

7. Акцияға йомғак яһау

7.1. Акция һөҙөмтәләре Акция үткәрелгәндән һуң 30 көн эсендә рәсми сайтта урынлаштырыла.

7.2. Акцияла онлайн катнашыусыларға электрон, офлайн майзансыктарҙа катнашыусыларға кағыз сертификаттар бирелә.

7.3. Акция һөҙөмтәләре буйынса ойштороу комитеты офлайн майзансыкты ойштороусыларҙы электрон рәхмәт хаттары менән билдәләй, онлайн форматта катнашыусыларҙың эштәрән тикшереп үсе эксперттарҙы рәхмәт хаттары һәм киммәтле прирдар менән бүлөкләй.